

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

In deze les leer je hoe een prentenboek wordt gemaakt. *Nippertje* is geschreven door Rian Visser en geïllustreerd door Noëlle Smit. Deze les is extra leuk met het echte prentenboek erbij.

Doel: informatie over het maken van een boek. Zelf een boekje maken.

Leeftijd: groep 4 en hoger

ISBN 978 90 257 4379 6
meer info www.rianvisser.nl

Inhoud

De schrijfster	2
Het manuscript	3
De illustrator	4
Schetsen	5
Opmaak	6
Vormgeving	7
Proefdruk	8
Drukker	9
Inslagschema	10
Katern	11
Omslag	12
Inslagschema	13
Boekwinkel, vertaling	14
Zelf een boekje maken	15
Over <i>Nippertje</i>	16

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

De schrijfster

Een verhaal begint in het hoofd van een schrijver. Soms heeft de schrijver meteen een leuk idee. Soms moet hij er een tijdje over nadenken.

Het verhaal van *Nippertje* ontstond heel snel. Kinderboekschrijfster Rian Visser zegt 's ochtends altijd tegen haar zoon dat hij moet opschieten, anders komt hij te laat op school. Vaak is hij op het laatste nippertje, omdat hij eerst nog piano wil spelen, of in Donald Duck lezen of... Haar zoon is wel heel lief en ziet het altijd meteen als er iets met iemand aan de hand is.

Ineens wist Rian Visser een leuk verhaal...

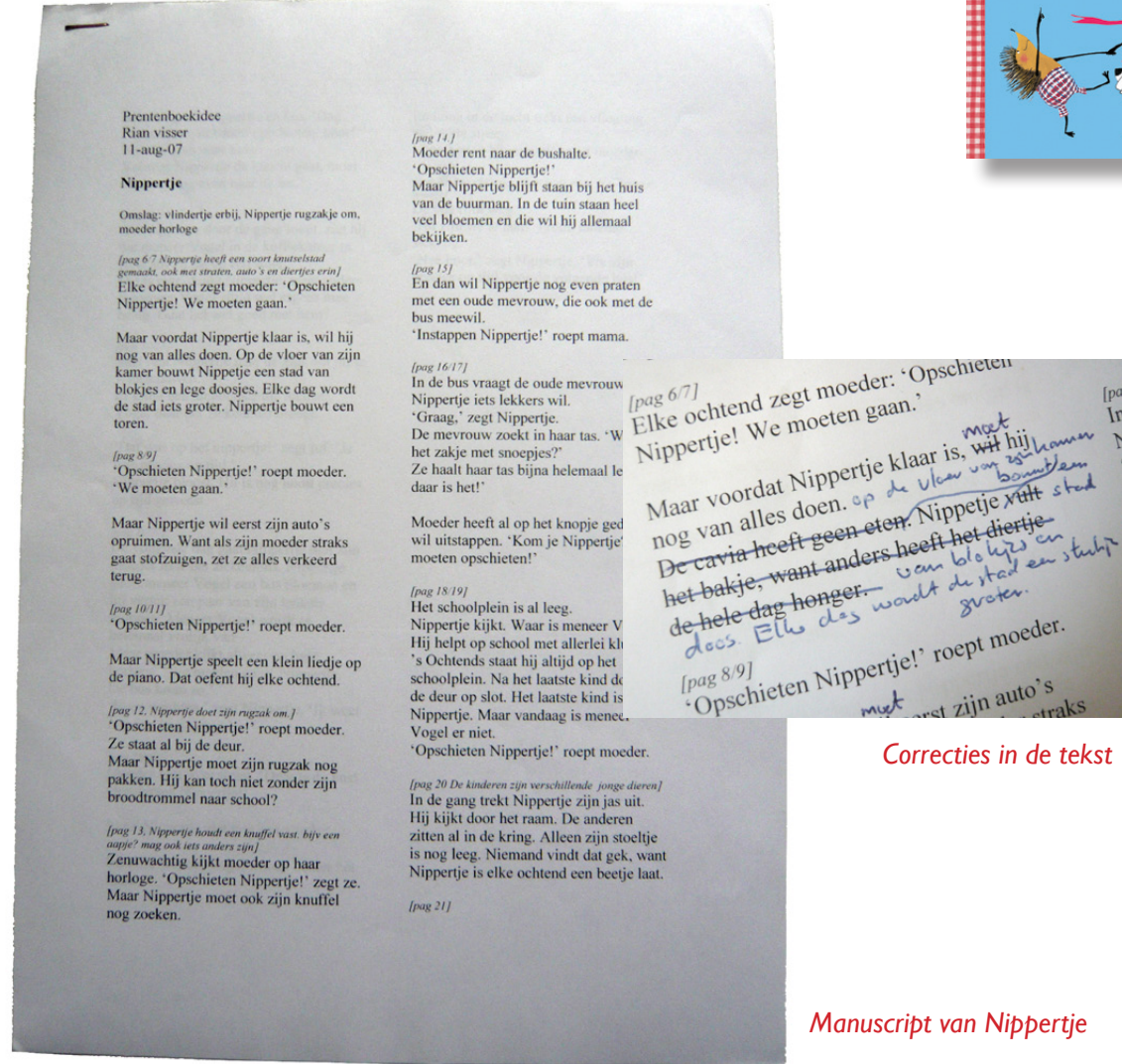
Rian Visser met
haar zoon

Nippertje
Rian Visser & Noëlle Smit

A whimsical illustration of a hedgehog and a mole dancing. The hedgehog, with its spines and a pink ribbon around its waist, is in the center, holding a red polka-dot ball. The mole, wearing a red and white striped shirt and a yellow hat, is on the left, also holding the ball. They are both smiling and appear to be in motion. The background is a solid light blue. On the left side of the cover, there is a vertical red and white checkered border.

Als het verhaal klaar is, stuurt hij het naar de uitgever.

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

De illustrator

Als de uitgever het verhaal leuk vindt, wordt een illustrator gevraagd om er tekeningen bij te maken.

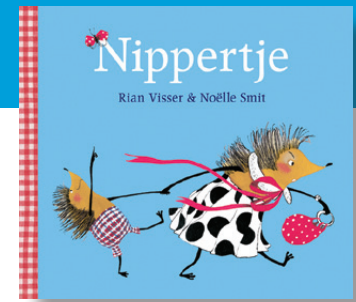
Het prentenboek *Nippertje* is getekend door Noëlle Smit.

Zij heeft bedacht dat het jongetje Nippertje een egeltje moest zijn.

© Foto Amber Beckers

Noëlle Smit

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Schetsen

De illustrator maakt vaak eerst proeftekeningen. Dit noem je *schetsen*.

De schrijver en de illustrator bespreken samen hoe het boek eruit moet zien. Woont het egeltje in een huis of in het bos? Wat voor kleren heeft hij aan?

Hiernaast zie je van een pagina de schets en hoe de tekening uiteindelijk geworden is.

Schets

Definitieve
tekening

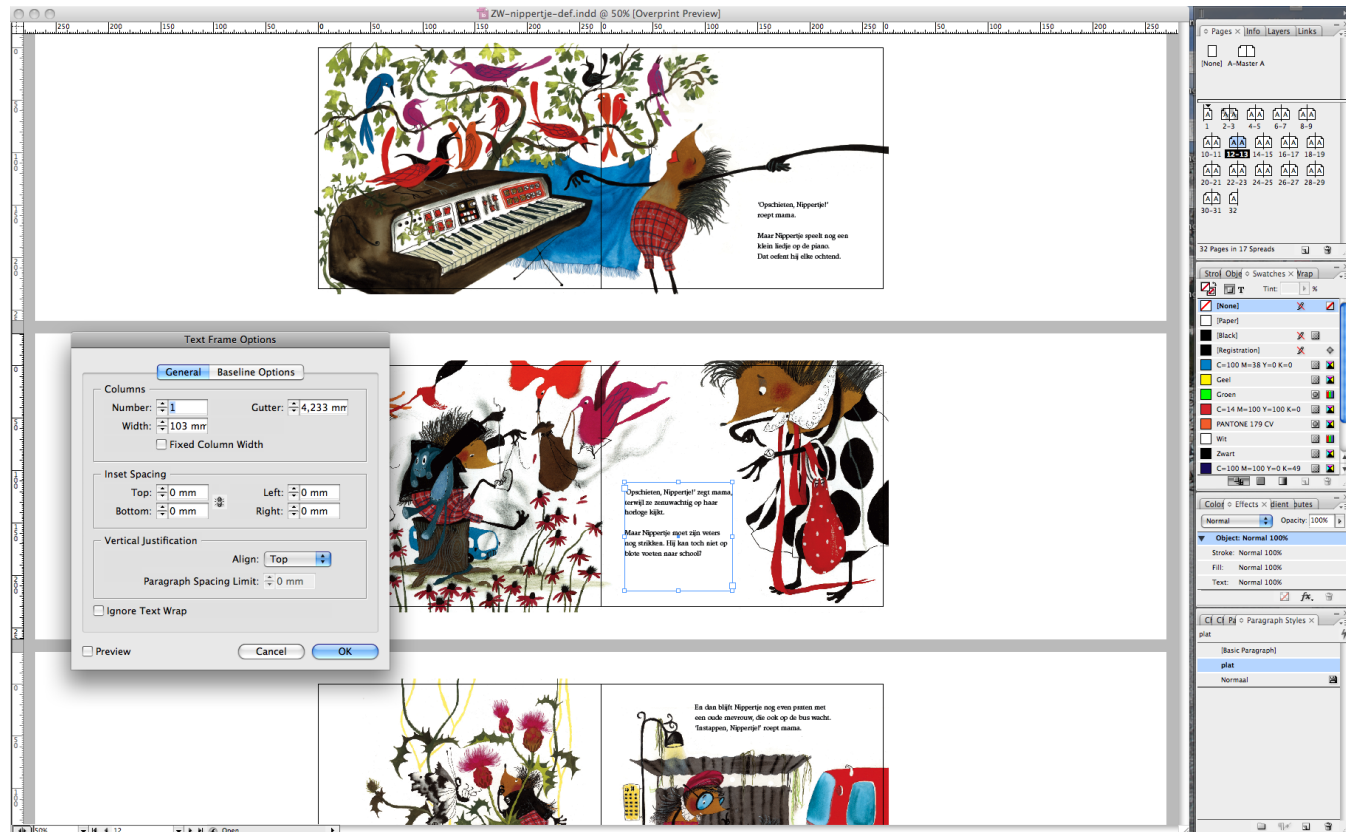

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Opmaak

Als de tekeningen klaar zijn worden ze gescand. Een ontwerper maakt op de computer de pagina's van het boek op. Hij kiest het lettertype en bepaalt waar de tekst komt te staan.

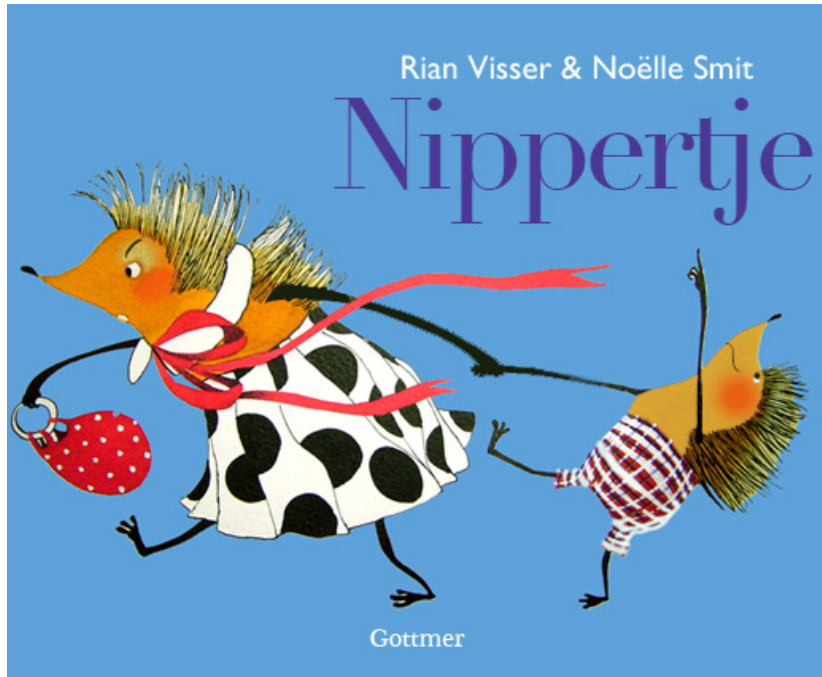

De opmaak van
het boek

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Vormgeving

De ontwerper bepaalt ook hoe de voorkant van het boek eruit ziet. Waar staat de tekst, in welke kleur, in welk lettertype? Hoe ziet de rug van het boek eruit? Op de rug van *Nippertje* staat een stukje roodgeruite stof. Deze komt uit het babywiegje van Noëlle Smit.

Een eerste ontwerp

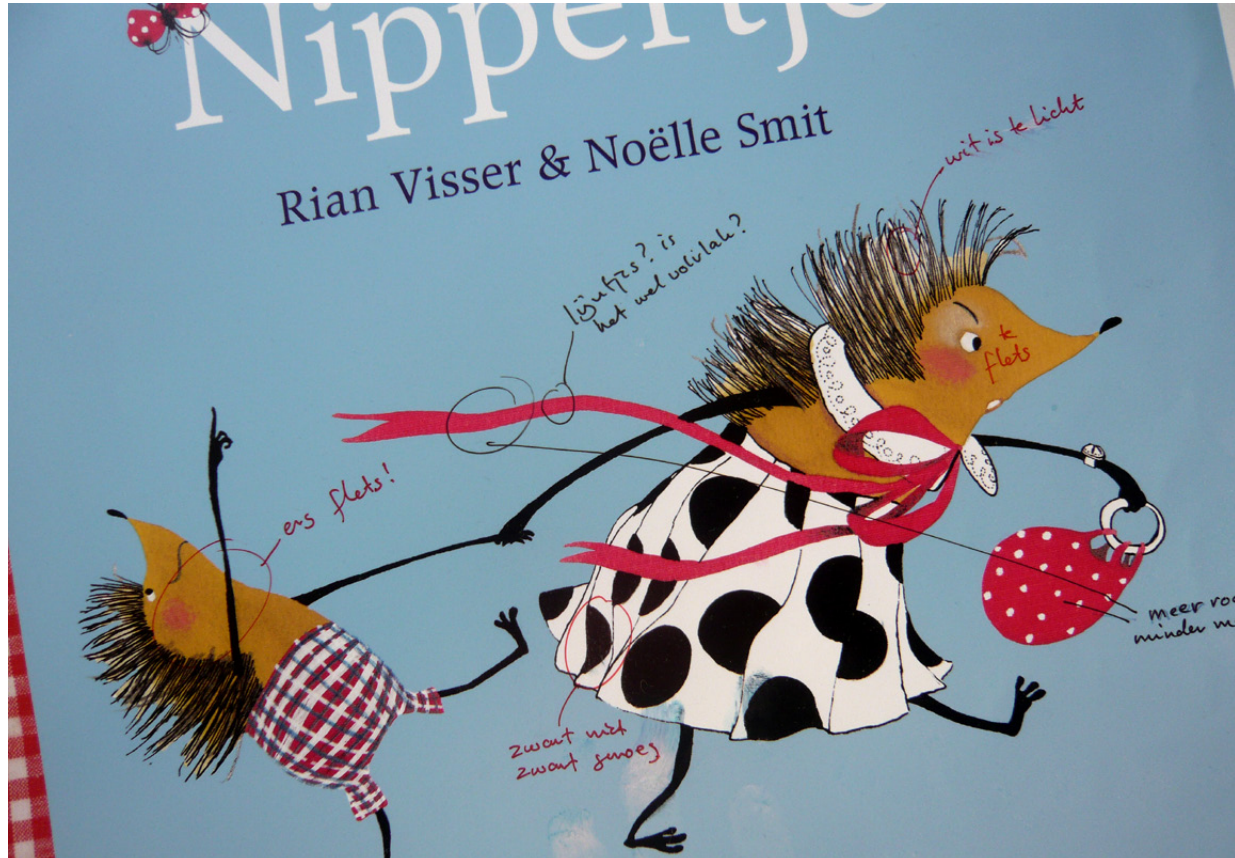
Zo is het boek geworden

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Proefdruk

Als het ontwerp klaar is wordt er een proefdruk gemaakt. Hierop wordt bekeken of de kleuren hetzelfde zijn als van de originele tekeningen.

Vaak wordt er nog wat aangepast.

Proefdruk van het omslag met correcties erin

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Drukker

Nu kan het boek naar de drukker. Deze drukt geen losse pagina's, maar grote vellen.

Drukvel van 16 pagina's: 8 pagina's aan de elke kant.

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Inslagschema

De pagina's op de drukvellen lijken door elkaar te zitten. Maar als je het blad vouwt, komt het helemaal goed. De volgorde van de pagina's op het vel heet een *inslagschema*.

Een gevouwen drukvel

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Katern

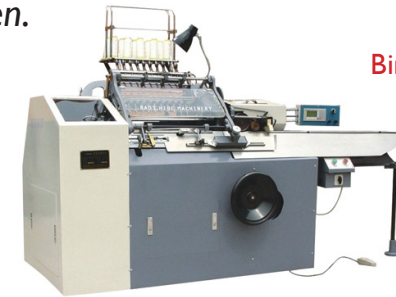
Een gevouwen vel wordt een *katern* genoemd. Met een snijmachine worden de randen van het katern gesneden zodat het losse bladzijden worden. Een andere machine naait de katernen aan elkaar. Deze draadjes zie je als je het boek openslaat. Dit heet *binden*.

Snijmachine

Het boek Nippertje bestaat uit twee katernen

Bindmachine

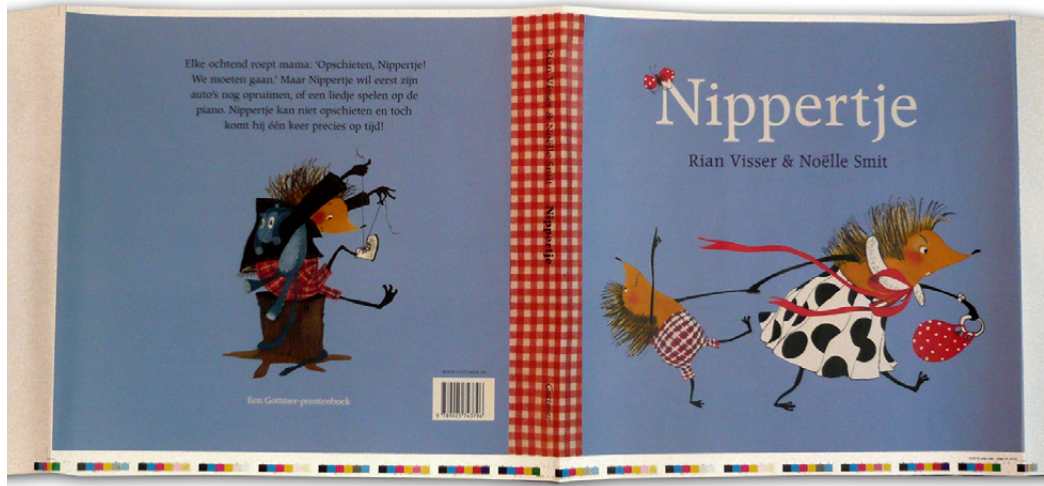
De pagina's in een katern worden met garen bij elkaar gehouden.

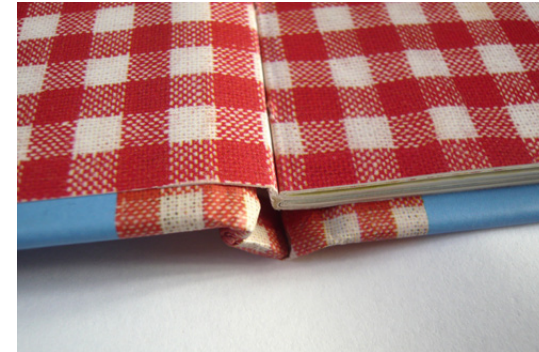
Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Omslag

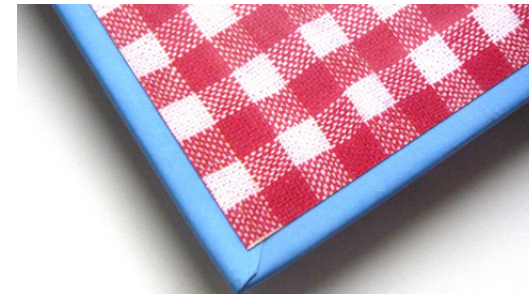
Het omslag wordt op dun papier gedrukt en op drie stukken karton geplakt: de voorkant, de achterkant en de rug. Het beweegbare stukje naast de rug heet de *kneep*. Het papier wordt netjes om het karton heen gevouwen. Op de binnenkant wordt het *schutblad* ertegenaan geplakt.

Het omslag gedrukt op dun papier

De beweegbare stukjes naast de rug heet de *kneep*.

Aan de binnenkant wordt het papier mooi omgeplakt.

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Oplage

Het boek is klaar!

Van een prentenboek worden er meestal ongeveer 2500 gemaakt. Dit heet de *oplage*.

De boeken komen in boekwinkels en bibliotheken te liggen. Een voorraad blijft in het Centraal Boekhuis.

Als de boeken op zijn kunnen er nieuwe boeken gedrukt worden. Dit heet dan een tweede druk.

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Boekwinkel

Het boek wordt in de gewone boekwinkel verkocht en via internet.

KIND & JEUGD - LEZEN - PRENTENBOEKEN

NIPPERTJE
Rian Visser

Egel Nippertje wil vaak nog iets doen, terwijl hij eigenlijk naar school moet. Dan wordt zijn moeder ongeduldig. Op een dag komt het egeltje wel precies op het nippertje. Prentenboek met paginagrote, kleurrijke illustraties. Vanaf ca. 4 jaar.

ISBN: 9789025743796 | Aantal pagina's: 32 | Uitvoering: Hardcover | Verschijningsdatum: 14-02-2008 | taal: Nederlands | Uitgever: Gottmer

Klantenbeoordelingen

Schrijf een beoordeling en maak kans op een cadeaubon van 50 euro

De klantenbeoordelingen worden gecontroleerd (klik [hier](#) voor meer uitleg) voor en na de plaatsing. Als een beoordeling ondanks onze controle toch kwetsend is, klik dan op de 'meld misbruik' link bij de beoordeling.

Recensie

Nippertje is een egel die altijd alles op het nippertje doet. Hij moet vaak nog even iets doen zoals zijn autootjes opruimen, zijn veters strikken of een liedje op de piano spelen, terwijl hij eigenlijk naar school moet. Mama egel wordt dan ook wel eens boos op het egeltje. Maar op een dag komt Nippertje wel precies op het nippertje. In dit prentenboek in oblong formaat staat de tijd centraal. Nippertje is eigenlijk een keurig egeltje, maar hij doet alles steeds te laat. De tekst draagt dan ook een klein moraal met zich mee. De letters zijn groot en staan vaak naast en onder de illustraties. De schitterende tekeningen nemen regelmatig twee bladzijdes in beslag. Ook al hebben alle dieren menselijke eigenschappen gekregen, de illustrator laat via de natuur in haar tekeningen zien dat het toch ook dieren zijn. Er is veel gebruik gemaakt van zwart waardoor de felle kleuren eruit springen. Je ziet de emoties van de dieren duidelijk terug in hun gezichtsuitdrukking waardoor de illustraties levendig worden.

[Meer...](#)

€12,50

Op werkdagen voor 15:00 uur besteld, morgen in huis

BESTELLEN

VERLANGLIJST

[Tip dit artikel](#)

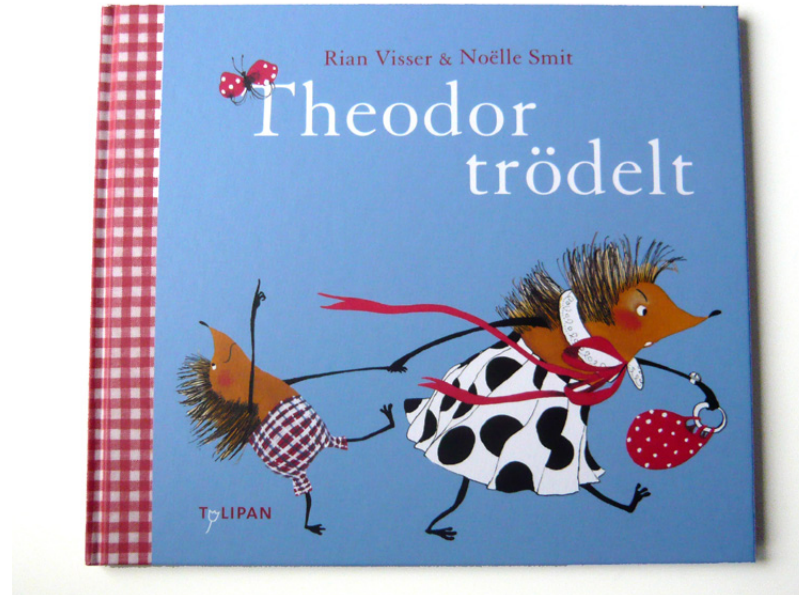
[Beoordeel dit artikel](#)

[Tag toevoegen](#)

Vertaling

Soms wordt een boek vertaald in een andere taal. *Nippertje* is bijvoorbeeld in het Duits vertaald. Dus ook in Duitsland en Oostenrijk kun je het boek kopen.

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Zelf een boekje maken

- Vouw een A3 vel drie keer doormidden.
- Vouw het weer open. Je hebt nu een katern van 16 pagina's.
- Bedenk een verhaaltje van 16 pagina's.
- Teken of schrijf het verhaal volgens het inslagschema op je papier.
- Vouw het papier. Doe er een nietje doorheen en knip de randen los.
- Je hebt nu een klein boekje!

Tip: Je kunt de tekeningen ook los maken en dan op een A3 vel plakken. Als je het vel dubbelzijdig kopieert kun je meerdere boekjes maken. Dan heb je een oplage!

4	13	16	1
5	12	6	8

2	15	14	3
7	10	11	9

Inslagschema voor een boekje van 16 pagina's. De onderste pagina's staan ondersteboven.

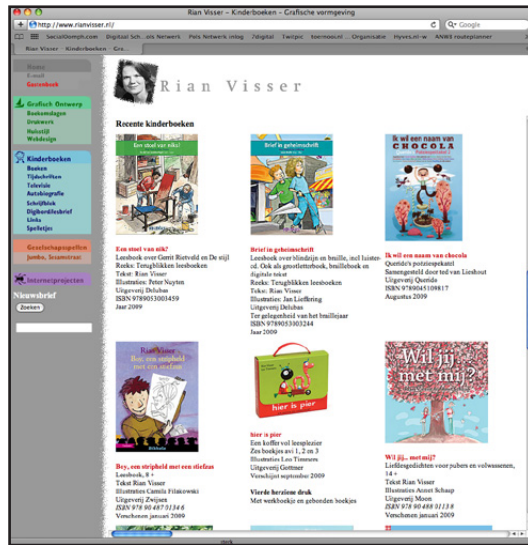

Hoe wordt een prentenboek gemaakt?

Het prentenboek *Nippertje* is te koop in elke (internet-) boekwinkel.

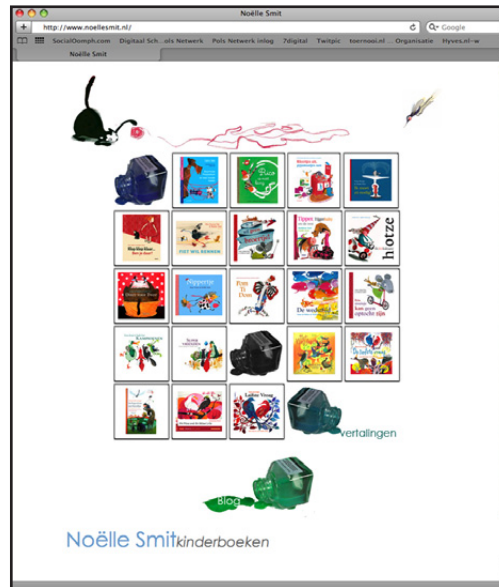
Rian Visser

www.rianvisser.nl

Op deze site lees je meer over de boeken van Rian Visser. Ze schrijft voor kinderen van 4 t/m 14 jaar.

Noëlle Smit

www.noellesmit.nl

Op deze site lees je meer over de boeken van Noëlle Smit. Ze heeft al een heleboel prachtige boeken getekend.

Nippertje-animatie

www.wepboek.nl

Ben je nieuwsgierig geworden naar het verhaal van *Nippertje*? Op deze site kun je een animatie zien. Klik op het boekje onder de televisie.

Nog meer leuke digibordlessen van Rian Visser

De Romeinse Limes

Deze les hoort bij het boek *Spion aan de overkant*, geschreven door Rian Visser in de serie *Tegeltjes van Uitgeverij Delbus*.

Doel: leerlingen bekend maken met de Romeinse Limes
Leeftijd: bovenbouw basisonderwijs, onderbouw voortgezet onderwijs

Inhoud
 Romeinen in Nederland: 50 v. Chr. - 500 na Chr.: 2
 Spion aan de overkant: 3
 Fragment uit *Spion aan de overkant*: 4
 Romeins eten: 7
 Romeins geld: 9
 Drusus: 11
 Opgravingen: 12
 Het legerkamp: 13
 Romeinse wapens: 16
 Handige sites, meer weten: 17

Tip: u kunt ook pagina's van deze les printen om leerlingen zelfstandig te laten lezen.

Digibordlessen: De Romeinse Limes © Spion aan de overkant (Uitgeverij Delbus) © Tekst: Rian Visser © Illustraties: van de Rijk, Pag. 1

Braille

Deze les hoort bij het boek *Brief in geheimschrift*, geschreven door Rian Visser in opdracht van de NLBB Vereniging van Leesgehandicapten en gepubliceerd door Uitgeverij Delbus. Bij het boek hoort ook een ledbrief.

Doel: leerlingen bekend maken met braille en blind schrijven
Leeftijd: bovenbouw basisonderwijs, onderbouw voortgezet onderwijs

Inhoud
 Wie was Louis Braille? 2
 De ontwikkeling van braille: 3
 Braillesymbolen voor het Nederlandse taalgebruik: 5
 Oefening braille lezen: 6
 Braille lezen op de computer: 8
 Fragment uit *Brief in geheimschrift*: 9
 Braillepuzzel: 14
 Braillehulpmiddelen: 16
 Braillesommen: 17
 Handige sites, meer weten: 19

Tip: u kunt ook pagina's van deze les printen om leerlingen zelfstandig te laten lezen.

Digibordlessen: Brief in geheimschrift © Uitgeverij Delbus © Tekst: Rian Visser © Illustraties: van de Rijk, Pag. 1

De Stijl en Gerrit Rietveld

Deze les hoort bij het boek *Een stoel van niks?*, geschreven door Rian Visser in de serie *Tegeltjes van Uitgeverij Delbus*. Een stoel van niks? draait om de kunst van begin 20e eeuw.

Doel: leerlingen bekend maken met de kunst van De Stijl
Leeftijd: bovenbouw basisonderwijs, onderbouw voortgezet onderwijs

Inhoud
 Wat is De Stijl? 2
 Hoe ziet een kunstwerk van De Stijl eruit? 3
 Industrialisatie: 4
 Gerrit Rietveld: 5
 Rietveld-Schröderhuis: 6
 Fragment uit *Een stoel van niks?*: 7
 Abstracte kunst: 10
 Abstracte compositie: 11
 Stoeien: 15
 Houtbewerking: 16
 Handige sites, meer weten: 17

Tip: u kunt ook pagina's van deze les printen om leerlingen zelfstandig te laten lezen.

Digibordlessen: De Stijl en Gerrit Rietveld © Een stoel van niks? (Uitgeverij Delbus) © Tekst: Rian Visser © Illustraties: Pieter Rietveld, Pag. 1

hier is pier

Deze les hoort bij het leesboekje *hier is pier* geschreven door Rian Visser met tekeningen van Leo Timmers. Het boekje bevat 6 boekjes met opendopend *Avonturen*.

Doel: lezen stimuleren
Leeftijd: groep 3

Inhoud
 lezen: het hart van pier: 2
 Wat maakt pier van zijn lijf? 11
 Welk woord begint met p...? 12
 Kruiswoordpuzzel: 13
 Wat hoort bij elkaar? 14
 Zoek acht verschillen: 15
 Welk woord begint met m...? 16
 Kruiswoordpuzzel: 17
 Doolhof: 18
 Waar komt aap? 19

Tip: u kunt ook pagina's van deze les printen om leerlingen zelfstandig te laten lezen of puzzelen.

Digibordlessen: hier is pier © Uitgeverij Delbus © Tekst: Rian Visser © Illustraties: Leo Timmers, Pag. 1

Hunebedden – de steentijd

Deze les hoort bij het prentenboek *Het grote hunebed*, geschreven door Rian Visser in de serie *Tegeltjes van Uitgeverij Delbus*. Met tekeningen van Irene Goede.

Doel: leerlingen bekend maken met hunebedden en de steentijd
Leeftijd: groep 4 en hoger

Inhoud
 Prentenboek *Het grote hunebed*: 2
 Van jagers naar boeren: 3
 Dorpen: 4
 Hunebedden: 5
 Zwerfkeien uit de ijstijd: 6
 Hoe bouw je een hunebed? 7
 Waarvoor dient een hunebed? 8
 Handige sites: 9
 Meer weten: 9

Tip: u kunt ook pagina's van deze les printen om leerlingen zelfstandig te laten lezen.

Digibordlessen: Hunebedden © Het grote hunebed (Uitgeverij Delbus) © Tekst: Rian Visser © Illustraties: Irene Goede, Pag. 1

Illustraties in kinderboeken

Doel: informatie over illustraties in kinderboeken
Oefening: zelf een verhaal illustreren (duur 30 tot 50 minuten)
Leeftijd: groep 3 en hoger

Hallo, ik ben Rian Visser.
 Ik schrijf prentenboeken, leesboeken, gedichten en voorleesverhalen.

Deze les gaat over illustraties in kinderboeken. Ik vertel eerst iets over de tekeningen in mijn lievelingsboeken.

Daarna laat ik werk zien van illustratoren met wie ik samenwerk.

Ten slotte kunnen jullie zelf een illustratie maken bij mijn verhaal.

Veel plezier met deze les!

Inhoud
 Mijn lievelingsboeken: 2
 Jouve lievelingsboek: 5
 Illustraties in mijn boeken: 6
 Zelf illustreren: 12

Tip: u kunt ook pagina's van deze les printen om leerlingen zelfstandig te laten lezen.

Digibordlessen: Illustraties in kinderboeken © Tekst: Rian Visser © Illustraties: van de Rijk, Pag. 1

Kijk op www.rianvisser.nl.

Win een gratis schoolbezoek!

Kijk voor meer informatie op

www.rianvisser.nl/schoolbezoek.html.

Deelnemen kan tot

31 oktober 2010.

Liefdesgedichten schrijven

Deze les hoort bij het boek *Wil jij met mij?*, met rijf geschreven door Rian Visser met tekeningen van Annet Schaap en gepubliceerd door uitgeverij Moon.

Doel: leerlingen zelf gedichten laten schrijven
Leeftijd: 14 jaar en ouder

Zelf liefdesgedichten schrijven...

- bekijk de gedichten uit *Wil jij... met mij?*
- lees de tips van schrijfster Rian Visser
- laat je inspireren door de prachtige tekeningen van Annet Schaap
- en schrijf je eigen liefdesgedicht.

Tip: u kunt ook pagina's van deze les printen om leerlingen zelfstandig te laten schrijven.

Digibordlessen: Liefdesgedichten schrijven © Wil jij... met mij? (Uitgeverij Moon) © Tekst: Rian Visser © Illustraties: Annet Schaap, Pag. 1